

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Міністерство культури та інформаційної політики України

Методична розробка спеціального курсу
за темою творчого мистецького проекту.

Назва курсу:

**АВСТРО-НІМЕЦЬКА СОЛЬНА ПІСНЯ ДРУГОЇ ПОЛ. ХІХ – ПЕРШОЇ
ПОЛ. ХХ СТОЛІТТЯ**

Здобувача ступеня доктора мистецтва,
Кафедри академічного співу
Винника Святослава Йосифовича
Творчий керівник –
народний артист України, професор,
Ончул Петро Єпіфанович

Науковий консультант –
доктор мистецтвознавства, професор,
Зінків Ірина Ярославівна

ПЛАН

- I. Австро-німецька сольна пісня другої пол. XIX.
- II. Австро-німецька сольна пісня першої пол. XX ст.
- III. Список рекомендованої літератури

I. Австро-німецька сольна пісня другої пол. XIX

1. Культурно-мистецьке життя Австрії та Німеччини другої пол. XIX – першої пол. XX ст.
2. Жанр австро-німецької народної пісні та її вплив на професійну пісню.
3. Жанр пісні у творчості Й. Брамса.
4. Музично-естетичні погляди Й. Брамса.
5. Риси музичної мови та стилю Й. Брамса.
6. Жанр пісні у творчості Г. Вольфа.
7. Музично-естетичні погляди Г. Вольфа.
8. Риси музичної мови та стилю Г. Вольфа.

II. Австро-німецька сольна пісня першої пол. XX ст.

1. Модернові течії у мистецтві кін. XIX – поч. XX ст.
2. Жанр пісні напередодні Першої світової війни.
3. Жанр пісні у творчості Р. Штрауса.
4. Музично-естетичні погляди Р. Штрауса.
5. Риси музичної мови та стилю Р. Штрауса.
6. Жанр пісні у творчості Г. Пфіцнера.
7. Музично-естетичні погляди Г. Пфіцнера.
8. Риси музичної мови та стилю Г. Пфіцнера.

Список рекомендованої літератури

1. Ботвінова І. В. Концепція національного у дослідженні творчості німецьких романтиків (на прикладі вокальних циклів Р. Вагнера та Г. Малера). *Науковий вісник Національної Музичної Академії України імені П. І. Чайковського*. Київ. 2002. Вип. 16. с. 319-329.
2. Ботвінова І. В. Образний склад та музична інтонація у вокальних циклах Ф. Шуберта, Р. Шумана, Р. Вагнера, Г. Малера: автореф. дис. ... канд. мист.: 17.00.03. Київ. 2001. 15 с.
3. Волошин М. Густав Малер. *Українська музика*. Львів. 2021. №1. с. 144-146.
4. Говорухіна Н. О. Еволюція вокального циклу та закономірності циклоутворення (на прикладі творів Р. Шумана, Х. Вольфа, А. Шенберга): автореф. дис. ... канд. мист.: 17.00.03. Харків, 2009. 18 с.
5. Гужва О. П. Типологічні риси духовної драми. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2008. № 7. с. 60-71.
6. Элиава, К. «От баллады к балладе» (От Цумштейга до Вольфа). *Georgian Electronic Scientific Journals: Musicology and Cultural Science 2010*. №1(5). с. 68-78.
7. Кучеренко М. И. Благодаря Густава Малера ... На пороге 100-летия смерти композитора. *Культура народов Причерноморья*. 2008. № 144. с. 69–75.
8. Маценко Г. Славенні гості Львова. Львів: Апріорі. 2010. С. 172.
9. Мисик В. Захід і Схід. Переклади: серія *Майстри поетичного перекладу*. Київ: Дніпро. 1990. 543 с.
10. Москаленко В. Г. Лекції з музичної інтерпретації: навч. посібник. Київ: Клякса. 2013. 271 с.
11. Муляр-Огородник Т. Втілення міфологічних образів в романсах Хуго Вольфа. *Музична Наука на Початку Третього Тисячоліття*. 2018. Вип. 6. с. 18-25.

12. Неболюбова Л. Малер і експресіоністична драма. *Українське музикознавство*. 1976. Вип. 1. С. 93-106.
13. Неболюбова Л. Музыкальная культура Германии и Австрии рубежа XIX-XX веков. Київ: Музична Україна. 1990.
14. Німцловнич О. Михайло Волошин про творчість Густава Малера. *Українська музика*. 2021. №1. С. 133-135.
15. Остапенко О. М. Світова музична література кінця XIX - першої половини XX століття: навч. посіб. Сєверодонецьк. 2012. 181 с.
16. Остер Е. Карнавал «Чудесного Рога мальчика» Г. Малера и проблема смыслообразования на рубеже XIX–XX столетия. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Київ, 2006. Вип. 59. С. 119–127.
17. Складенко В. 100 знаменитых евреев. Харьков: Фолио. 2008. 511 с.
18. Степурко В. І. Аналіз музичних творів: навч. посіб. Київ: НАКККіМ. 2020. 140 с.
19. Ступель О. Образи світової поезії в музиці. Нариси. Київ: *Музична Україна*. 1971. 159 с.
20. Щитова С. Від романтизму до експресіонізму в вокальних циклах Густава Малера. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2006. Вип. 2. С. 62–69.
21. Adorno T. W. Mahler: eine musikalische Physiognomik. Frankfurt am Main: Suhrkamp. 1992. 226 S.
22. Agawu V. K. The Musical Language of «Kindertotenlieder». *Journal of Musicology*. 1983. №2. P. 81-92.
23. Agawu V. K. Mahler's Tonal Strategies: A Study of the Song Cyclers. *Journal of Musicological Research*. 1986. №6. P. 1-47.
24. Baechtel H. L. A Cultural Analysis of Gustav Mahler's Early «Des Knaben Wunderhorn» Settings: A Lecture-Document / University of Oregon, Eugene, Oregon. 2014. 97 p.
25. Ballinger R. Sacred Songs of Dvorak, Menotti, Ravel and Wolf: Master's Thesis / College of Arts And Sciences. Manhattan, Kansas. 2012. 97 p.

26. Banks P. The Early Social and Musical Environment of Gustav Mahler: Ph. D. Thesis / University of Oxford. Oxford. 1980. 393 p
27. Banks P. Mahler on the performance of his Lieder (1906-7) – Critical Essay. *The Music of Gustav Mahler: A Catalogue of Manuscript and Printed Sources*: вебсайт. URL: <https://www.mahlercat.org.uk/Pages/Essays/PerformingLieder.htm> (дата звернення – 18.09.2021).
28. Barham J. The Cambridge Companion to Mahler / First Edition. NY: Cambridge University Press, 2007. 437 p.
29. Barham J., Mathis-Rosenzweig A. Gustav Mahler: New Insights into his Life, Times and Work. Routledge; 1st Edition. 2017. 264 p.
30. Bertagnolli P. Prometheus in Music: Representations of the Myth in the Romantic Era. London, New York: Routledge. 2016. 388 p.
31. Blaukopf H. When Did Mahler Write the «Wayfarer's Songs»? Contributions to a Discussion. *News about Mahler Research*. 1983. №12. P. 3-7.
32. Blaukopf K. Mahler: A Documentary Study. Oxford: Oxford University Press. 1976. 280 p.
33. Blodgett E. D. Songs for Dead Children. Edmonton: University of Alberta Press. 2018. 88 p.
34. Breckling, M. M. Narrative Strategies in Gustav Mahler's Balladic *Wunderhorn* Lieder: Ph.D. Thesis / University of North Carolina, Chapel Hill. 2010, 307 p.
35. Brown M. The Shape of German Romanticism. Ithaca: Cornell University Press. 1979. 241 p.
36. Callaghan M. Symphonic Metamorphoses: Subjectivity and Alienation in Mahler's Re-Cycled Songs (review). Project Muse. *Music and Letters*, Vol. 85, No: 3, Oxford University Press, August 2004. P. 475-477.
37. Chun Ch.Y. The Relationship between text and music in selected Goethe-Lieder by Hugo Wolf: Master Thesis / Chinese University of Hong Kong. 1991. 178 p.

38. Cvejic Z. An Encounter with Hugo Wolf in his Jubilee Year: Revisiting «Begegnung». *Muzikološki Zbornik – Musicological Annual*. Vol. 57. №1. Ljubljana: Filozofska Fakulteta Univerza v Ljubljani. 2021, P. 109–128.
39. Danuser H. Gustav Mahler und seine Zeit. Laaber: Laaber-Verlag. 1996. 380 S.
40. Dargie E. M. Music and Poetry in the Songs of Gustav Mahler. Bern. 1981.
41. Decsey E. Hugo Wolf. Leipzig, Berlin: Schuster & Loeffler. 1903. 166 S.
42. De la Grange, H.-L. Gustav Mahler. NY: Doubleday. 1973. 982 p.
43. Diether J. Notes of Some Mahler's Juvenalia. *Chord and Discord*. №3. 1969. P. 3-100.
44. Downey Ch. T. Christian Gerhaher to explore the world in Mahler's songs (an interview with Christian Gerhaher). *The Classic Review*. 15.10.2019. URL: <https://theclassicalreview.com/2019/10/christian-gerhaher-to-explore-the-world-in-mahlers-songs/> (дата звернення - 14.12.2021).
45. Eggebrecht, H. H. Die Musik Gustav Mahlers. Noetzel, Wilhelmshaven: Neuausgabe. 2003. 305 S.
46. Epstein H. Zum Problem von Hugo Wolfs Liedästhetik. *Archiv für Musikwissenschaft* 46. Jahrg., H. 1. 1989. Franz Steiner Verlag, S. 70-85.
47. Farmer H. G. Mahler, Gustav. *Die Musik in Geschichte und Gegenwart (Allgemeine Enzyklopädie der Musik)*. B. 8. Laaf - Mejtus. Deutscher Taschenbuch. Bärenreiter-Verlag. München. 1989. 1489-1500 pp.
48. Fechner G. T. Life after Death. New York. 1943. 134 p.
49. Feder S. Gustav Mahler. A Life in Crisis. London: Yale University Press. 2010. 364 p.
50. Fischer K. Bemerkungen zu Gustav Mahlers Liedern. *Muzikološki Zbornik – Musicological Annual XIII*. Ljubljana. 1977. P. 57–67.
51. Fischer J. M. Gustav Mahler: The monograph. New Haven; Connecticut: Yale University Press, 2011. 766 p.
52. Fischer-Dieskau D. Hugo Wolf: Leben und Werk. Hamburg: Henschel Verlag in E.A. Seemann Henschel GmbH & Co. KG; 1. Edition. 2002. 560 p.

53. Fleetwood G. Q. Gustav Mahler's Kindertotenlieder: Connecting the Movements of the Song Cycle Through Schrenkerian Analysis: Master's Thesis / Missouri State University. Springfield, Missouri. 2016. 42 p.
54. Floros, C. Gustav Mahler — Visionär und Despot. Hamburg: *Arche*. 1998. 320 S.
55. Fulker R. Originalnoten von Gustav Mahler aufgetaucht. *Deutsche Welle*. 10.04.2017. URL: https://amp-dw.com/cdn.ampproject.org/v/s/amp.dw.com/de/originalnoten-von-gustav-mahler-aufgetaucht/a_38369671?amp_js_v=a6&_gsa=l&usqp=mq331AQ_KKAFQArABIACAw%3D%3D#aoh=16395836463433&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&_tf=%D0%94%D0%B6%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BB%D0%BE%3A%20%251%24s&share=https%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Fde%2Foriginalnoten-von-gustav-mahler-aufgetaucht%2Fa-38369671 (дата звернення - 14.12.2021).
56. Glauert A. Hugo Wolf and the Wagnerian Inheritance. *Cambridge University Press*. 1999. 169 p.
57. Glauert A. 'Ich singe, wie der Vogel singt': Reflections on Nature and Genre in Wolf's Setting of Goethe's "Der Sänger". *Journal of the Royal Musical Association* Vol. 125, No. 2 (2000). Taylor & Francis, Ltd. P. 271-286.
58. G. Mahler. Briefe (1879—1911). Hrsg. von Alma Maria Mahler. Berlin — Wien — Leipzig: *Paul Zsolnay Verlag*. 1924. 493 S.
59. Haberlandt M. Hugo Wolfs Briefe an Hugo Faißt. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1904. 209 S.
60. Haller S. Wort-Ton-Gestaltung in der Sinfonik Gustav Mahler. Potsdam: Universitätsverlag Potsdam, 2012. 382 S.
61. Hallmark S. German Lieder in the Nineteenth Century. New York; London : Routledge Taylor & Francis Group. 2010. 433 p.
62. Ham H.M. A Comparative Analysis of Selected Goethe-Lieder by Schubert and Wolf: Master's Thesis / Denton, Texas: North Texas State University. 1964. 192 P.

63. Handheide S. Das Schicksal des Soldaten in Gustav Mahlers Liedern nach 'Des Knaben Wunderhorn'. *Osnabrücker Jahrbuch Frieden und Wissenschaft*. 1/1994. P. 106–118.
64. Hansen, M. Reclams Musikführer Gustav Mahler. Stuttgart: *Reclam*. 1996. 295 S.
65. Hatch Ch. Tradition and Creation: Hugo Wolf's "Fussreise". *College Music Symposium*, Vol. 28 (1988). College Music Society. P. 70-84.
66. Johnson J. Mahler's Voices: Expression and Irony in the Songs and Symphonies. New York: Oxford University Press. 2009. 361 p.
67. Kennedy M. Mahler. Oxford: Oxford University Press. 2000. 227 p.
68. Kikkert A. W. False Dichotomies: Echoes and Foresight in Works by Marie von Ebner-Eschenbach and Hugo Wolf: Ph. D. Thesis / Tennessee University. Nashville, TN. 2018, 188 p.
69. Killian H. Gustav Mahler in «den Erinnerungen von Natalie Bauer-Lechner». Hamburg: Wagner K. D. 1984, 240 s.
70. Kosseff-Jones R. Mahlerian Tonality: Challenges to Classical Foreground Structures in the Music of Gustav Mahler: Ph. D. Thesis / University of New York. N.Y. 2017. 234 P.
71. Kramer L. Interpreting music. Berkeley and Los Angeles: *University of California Press*. 2011. 322 p.
72. Kreisel L. Gustav Mahler: Kindertotenlieder. Verarbeitung des Todes von Kindern in der bzw. mit Musik. Studienarbeit. München: *GRIN Verlag*. 2008, 32 p.
73. Lacerda A. N. A. O canto do harpista: uma interpretação de interpretações: Master's Thesis / Escola Superior de Música e Artes do Espetáculo. Porto, Portugal. 2017. 99 P.
74. Lebrecht N. Mahler Remembered. New York: Faber&Faber. 1988, 352 p.
75. Lee, E. J. Patterns, Containment, and Meaning in Hugo Wolf's Mörike-Lieder: Ph.D. Thesis / University of Oregon. School of Music and Dance. Corvallis, Oregon. 2014. 228 p.

76. Leibensperger, P. Musical Ambiguity as Poetic Reflection: Mahler's Kindertotenlieder. №1, «Nun will die Sonn' so hell aufgehn!»: Student's Project. Philadelphia. *Temple University Libraries*. 2008. 29 p.
77. Lynn Smith D. Gustav Mahler and his Relationship to the Problem of Nineteenth-Century Music: Master's Thesis / The University of Western Ontario. London. Ontario. 1980. 225 P.
78. Mahler A. M., Gustav Mahler. Erinnerungen und Briefe. Amsterdam: *Bermann-Fischer*. 1940, 2 W., 1949. 472 S.
79. Mahler-Werfel A. Erinnerungen an Gustav Mahler. Frankfurt-am-Main: *Ullstein*. 1980. 392 S.
80. Mayse M. Form and Rhythm in the Moerike Lieder of Hugo Wolf: Master's Thesis / University of North Texas. Denton, Texas. 1965. 136 p.
81. Meyer G. Gustav Mahler, Des Knaben Wunderhorn, Lieder für eine Singstimme und Orchester Informationen und didaktische Hinweise. Mannheim. 1983. 8 p.
82. McClatchie St. Gustav Mahler «Liebste Justi!» Briefe an die Familie. Bonn: *Weidle*. 2006. 592 S.
83. McKinney T. R. Harmony in the Songs of Hugo Wolf: Ph. D. Thesis / University of North Texas. Denton; Texas. 1989. 578 P.
84. Mitchell D. Gustav Mahler: The Early Years. Rochester: The Boydell Press, 2003. 343 p.
85. Mitchell D. Gustav Mahler: The Wunderhorn Years. Chronicles and Commentaries. Woodbridge: The Boydell Press. 2005. 515 p.
86. Mitchell D. The Mahler Companion. Oxford: Oxford University Press. 2002, 647 p.
87. Monahan S. Negative Catharsis as Rotational Telos in Mahler's First "Kindertotenlied". *Integral: The Journal of Applied Musical Thought*. Vol. 33 (2019). p. 13-51. URL: <https://www.esm.rochester.edu/integral/28-29-2014-2015/28-29-monahan/> (дата звернення — 19.09.2021).

-
88. Müller K.-J. Mahler — Leben-Werke-Dokumente. Serie Musik. Mainz: Piper-Schott. 1988. 848 p.
89. Nafisi J. Music Immanent in Words - Hugo Wolf's Mörike Lieder. In *The Australian Voice*. Vol. 15. Leura: Australian National Association of Teachers of Singing. 2013. P. 29-38.
90. Newman E. Hugo Wolf. London: Methuen. 1963. 280 p.
91. Nieden, H.-J. Komponist und Religion: Kulturhistorische Porträts. Herausgegeben von Marcel Nieden. Band 2. Berlin; Münster: Lit Verlag Dr. W. Hopf, 2019. 448 p.
92. Niekerk P. Reading Mahler. German Culture and Jewish identity in Fin-de-siecle Vienna. Camden House. 2010. 312 p.
93. Osborne, Ch. The Concert Song Companion: A Guide to the Classical Repertoire. New York: Da Capo Press, Inc. 2012. 285 p.
94. Over B. Nun will die Sonn' so hell aufgeh'n: Die autografe Reinschrift der Nr. 1 von Gustav Mahlers Kindertotenlieder (Klavierfassung) kommt ans Licht. *Archiv für Musikwissenschaft* 74. Jahrg., H. 1. Franz Steiner Verlag. 2017. P. 40-54.
95. Park M. S. Doubt and Belief: Hugo Wolf's settings of Geistliche Lieder from Mörike Lieder and Spanisches Liederbuch: DMA Thesis / Cincinnati, Ohio: University of Cincinnati. 2010. 155 p.
96. Parsons J. The Cambridge Companion to the Lied. London, Cambridge: University Press. 2004. 438 p.
97. Paul S. Gustav Mahler: a study of his personality and work. HardPress. 2014. 148 p.
98. Petursdottir P. E. Des Knaben Wunderhorn. Eine Gedichtanalyse im Hinblick auf die Symbole der Gedichte der Gedichtsammlung: Bachelor Thesis / University of Iceland. Reykjavik, Iceland, 2014. 46 S.
99. Požgaj T. Gustav Mahler: Lieder eines fahrenden Gesellen (Master's Thesis). Split, Hrvatska: Sveučilište u Splitu Umjetnička Akademija. 2018. 25 p.
-

100. Pfohl, F. Gustav Mahler, Eindrücke und Erinnerungen aus den Hamburger Jahren. (Hrsg. Knud Martner). Hamburg: Musikalienhandlung Karl Dieter Wagner. 1973. 126 S.
101. Pierce J. C. Wölferl's Own Howl: Musical Characterization in the Rollengedichte of Hugo Wolf: Ph.D. Thesis / University of Connecticut. Storrs, Ct, 2013. 105 p.
102. Reed Ph. On Mahler and Britten: Essays in Honour of Donald Mitchell in his Seventeenth Birthday. Rochester; NY: The Boydell Press. The Britten-Pearce Library, 1995. 355 p.
103. Reenan, S. Analytical Problems of Aesthetics, Genre, and Large-Scale Form in Germanic Music, 1905 – 1915: Ph. D. Thesis / Eastman School of Music. Rochester, New York. 2021. 396 p.
104. Rep M. Blue Eyes, Lacanian Real: A psychoanalytic reading of Gustav Mahler's "Lieder eines fahrenden Gesellen": autoreph. of diss. / Upsala University. Upsala. 2019. 30 p.
105. Roman, Z. From Collection to Cycle: Poetic Narrative and Tonal Design in Mahler's "Lieder eines fahrenden Gesellen". *Revista de Musicología*. Vol. 16, No. 6, *Del XV Congreso de la Sociedad Internacional de Musicología: Culturas Musicales Del Mediterráneo y sus Ramificaciones*: Vol. 6 (1993), pp. 3595-3602.
106. Roman Z. The Pianoforte And Orchestral Manuscripts of Mahler's «Lieder eines fahrenden Gesellen»: Compositional Process As A Key To Chronology. *Report on the International Musicological Congress Berlin 1974* (red.: H. Kühn, P. Nietzsche). Kassel: Bärenreiter Verlag, 1980, S. 402-404.
107. Russell P. Light in the Battle with Darkness: Mahler's "Kindertotenlieder". Bern; Berlin; Frankfurt a.M.; New York; Paris; Wien: Peter Lang, 1991, 126 p.
108. Sams E. The Songs of Hugo Wolf. London: Faber and Faber Ltd., 2011. 474 p.
109. Scheid G. Feindbild Gustav Mahler. Zur antisemitischen Abwehr der Moderne in Österreich. Wien: Sonderzahl Verlag. 2002. 336 p.

110. Shaver-Gleason L. "Songs of a Wayfarer" by Gustav Mahler. Hollywood Bowl. URL: <https://www.hollywoodbowl.com/musicdb/pieces/669/songs-of-a-wayfarer> (дата звернення – 18. 09. 2021).
111. Sponheuer B., Steinbeck W. Mahler-Handbuch. Stuttgart: Metzler. Bärenreiter. 2010. 504 S.
112. Stähr S. Hugo Wolf und Seine Zeit. Salzburg: Salzburg-Mayrwies. 2003. 100 S.
113. Stokes R. The Book of Lieder. The original texts of over 1000 songs. London: Faber & Faber. 2005. 736 p.
114. Stokes R. The Complete Songs of Hugo Wolf: Life, Letters, Lieder. London: Faber & Faber. 2021. 640 p.
115. Strange A. G. The Intimacy of Death: Mahler's Dramatic Narration in "Kindertotenlieder": Master's Thesis / University of North Texas. Denton, Texas. 2014. 67 p.
116. Trehwella M. Transforming Tonality: Directional Tonality of the Lieder of Hugo Wolf: Master's of Music Thesis / Michigan State University. East Lansing, Michigan. 2014. 57 p.
117. Vaaler A. Modern Antiquity: Modern Interpretations of Folk Sources in Gustav Mahler's Songs from "Des Knaben Wunderhorn": Master's Thesis / The University of Wisconsin. Milwaukee. 2013. 65 p.
118. Walter B. Gustav Mahler. Mineola; New York: Dover Publications, Inc. 2013. 147 p.
119. Walker F. Hugo Wolf. New York: Alfred a Knopf. 1968. 522 p.
120. Youens S. Hugo Wolf and his Mörike Songs. Cambridge; New York; Melbourne: Cambridge University Press. 2003. 216 p.
121. Youens S. Hugo Wolf. The Vocal Music. Princeton University Press. 1st edition. 1992. 412 p.
122. Youens S. The Song Sketches of Hugo Wolf. *Current Musicology*. Vol. 0, Issue 44. 1990. P. 5-37.

123. Youens S. The Undoing of Desire: Hugo Wolf's Paired Songs in the "Mörike Lieder". *Saggiatore musicale*. Vol. 6, No. 2. Casa Editrice Leo S.Olschki. 1999. pp. 183-212.